# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

**Державний обліковий номер:** 0401U000478

**Особливі позначки:** відкрита

**Дата реєстрації:** 19-02-2001

**Статус:** Захищена

**Реквізити наказу МОН / наказу закладу:**

## II. Відомості про здобувача

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Юрченко Юрій Юрійович
2. Yurchenko Yurij Yurijovych

**Кваліфікація:**

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Вид дисертації:** кандидат наук

**Аспірантура/Докторантура:** так

**Шифр наукової спеціальності:** 03.00.17

**Назва наукової спеціальності:** Гідробіологія

**Галузь / галузі знань:** Не застосовується

**Освітньо-наукова програма зі спеціальності:** Не застосовується

**Дата захисту:** 17-01-2001

**Спеціальність за освітою:** 7.070401

**Місце роботи здобувача:** Одеський філіал Інституту біології південних морів ім. О.О. Ковалевського НАН України

**Код за ЄДРПОУ:** 03534529

**Місцезнаходження:** ул. Пушкінська, 37, г. Одеса, 65125

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Національна академія наук України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## III. Відомості про організацію, де відбувся захист

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** Д 50.214.01

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

**Повне найменування юридичної особи:** Одеський філіал Інституту біології південних морів ім. О.О. Ковалевського НАН України

**Код за ЄДРПОУ:** 03534529

**Місцезнаходження:** ул. Пушкінська, 37, г. Одеса, 65125

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Національна академія наук України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## V. Відомості про дисертацію

**Мова дисертації:**

**Коди тематичних рубрик:** 38.33.23

**Тема дисертації:**

1. Біогеохімічний підхід у вивченні обростання і завданнях конструювання штучних рифів

2. Biogeochemical approach in the study of periphytonand in tasks of artificial reefes designing

**Реферат/анотація:**

1. Об'єкт дослідження: природні та штучні біокосні системи різного ієрархічного рівня організації, експериментальні моделі штучних рифів, фізичні моделі молюсків та життєвих просторів, Spirorbis sp., Mytillus galloprovincialis, Lepralia pallasiana, Ecectra crustacea, Balanus improvisus. Мета: детальна розробка єдиного способу опису та порівняння природних та штучних середовищ, населених водними організмами, та розрахунок оптимальних умов функціонування поселень організмів–обростателів у складі штучних рифів. Методи дослідження: фізико-хімічне моделювання процесів масопереносу (модифікований метод Мууса), експериментальне конструювання малорозмірних штучних рифів, радіоізотопні методики, комп'ютерні статистичні програми, скаліювання. Виявлено закономірності впливу геометричних характеристик фізичних моделей живих об'єктів на інтенсивність їх взаємодії із рухомою водою. Досліджено закономірності заселення експериментальних моделей штучних рифів прикріпленими безхребетними. Розраховано швидкості споживання Р ОР, кисню та бікарбонату в об'ємі життєвого простору штучних рифів. В результаті

встановлено першочерговий вплив просторово-геометричної організації косної частини біокосних систем на їх біологічні властивості. Змінюючи геометричні характеристики життєвих просторів можна регулювати видовий склад та щільність їх заселення організмами, а також регулювати швидкості біогенних потоків, які проходять крізь ці системи. Запропоновано способи вибору оптимальних значень геометричних параметрів для створення штучних рифів біопродукційного та біомеліоративного призначення. Виявлено природні норми концентрації живої маси та питомої швидкості споживання кисню в природних біокосних системах при розгляді в діапазоні 13 порядків за величиною їх об'єму. Вони закономірно знижуються при збільшенні об'єму. Біологічні характеристики штучних рифів співставлені з природними нормами.

2. Natural and artificial bio-abiotic systems of a different hierarchical level of organization, experimental models of artificial reeves, physical models of mollusks and inhabited spaces, Spirorbis sp., Mytillus galloprovincialis, Lepralia pallasiana, Ecectra crustacea, Balanus improvisus. Detailed development of a uniform way of the description and comparison of natural and artificial inhabited spaces, occupied by water organisms, and account of optimum conditions of functioning of sessile organisms settlements in the "artificial reefes" structure. Physical and chemical modeling of substances migration processes, experimental designing of small size artificial reefes, radioisotope techniques, computer statistical programs, scaling. The laws of influence of the geometrical characteristics of physical models of alive objects on intensity of their interaction with moving water are revealed. The laws of settling of experimental models of artificial reefes by sessile invertebrates are investigated. The speed s of consumption of DOM and bicarbinate in the volume of inhabited space of artificial reefes are calculated. In result the prime influence of spatial and geometrical organizations of an inert part of bio-abiotic systems on their biological characteristics is established. Changing the geometrical characteristics of inhabited spaces it is possible to adjust species structure and density of their settling by organisms, and also to adjust speeds of biogenes flows which are taking place through these systems. The ways of a choice of optimum of geometrical parameters for creation of artificial reefes for production of biomass and biomelioration are offered. The natural norms of concentration of alive weight and specific speed of consumption of oxygen in natural bio-abiotic systems are revealed by consideration in a range 13 orders on size of their volume. They are naturally reduced at increase of volume. Biological characteristic of artificial reefes are compared with natural norms. biogeochemical approach, inhabi ted space (IS), bio-abiotic system, artificial reef, geometrical organization, migration of substance, specific velocity, sessile invertebrates.

**Державний реєстраційний номер ДіР:**

**Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:**

**Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:**

**Підсумки дослідження:**

**Публікації:**

**Наукова (науково-технічна) продукція:**

**Соціально-економічна спрямованість:**

**Охоронні документи на ОПІВ:**

**Впровадження результатів дисертації:**

**Зв'язок з науковими темами:**

## VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Хайлов Кирило Михайлович

2. Хайлов Кирило Михайлович

**Кваліфікація:** д.б.н., 03.00.17

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

**Офіційні опоненти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Рябушко Віталій Іванович

2. Рябушко Віталій Іванович

**Кваліфікація:** д.б.н., 03.00.17

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Кисельова Галина Олександрівна

2. Кисельова Галина Олександрівна

**Кваліфікація:** к.б.н., 03.00.17

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Рецензенти**

## VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради** Заїка Віктор Євгенович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні** Заїка Віктор Євгенович

**Відповідальний за підготовку облікових документів**

**Реєстратор**

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності** Юрченко Т.А.